

Ա Ի Ռ Ա Յ Ո Ւ Ն Ա Ր Ա Վ Ա Գ Ի Ր

Հ. ՏԱՐԻ - ՆԱՐ ՇՐՋԱՆ

1934-ԳԵԿԱՑԵՄԲԵՐ

Թիվ 12

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՆԴՈՒԿՆԵՐ

Ա. Ա.

ԽՈՐԵՎ Ա.
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՄՊԵՏ
ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ
ՈՅԶԱ - 1932

ԽՈՐԵՎ ԽԵՆՈՎՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՒՄ ԵՒ Ա.ՆՀԱ.ՍՍ.ՆԵԼԻ
ԿԱ.ՄՐՈՅՆ Ա.ՍՏՈՒԾՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱ.ՊԵՏ ԵՒ ԿԱ.ԹՈՂ.ԻԿՈՍ Ա.ՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՅ ԾՈ.ՅՐՈ.Գ.ՊԵՆ ՊՈ.ՏՐԻ.Ո.Ր.Ք ՀԱ.ՄՈ.ԶԳ.Ա.ԿՈ.Ն ՆԱ.ԽԱ.ՄԵԾԱ.Ր Ս.ԹՈ.Ո.Ո.Յ
Ա.ՐՈ.ՐՈ.ՏԵ.Ո.Ն Ա.Ո.Ա.ՓԵԼ.Ա.ԿՈ.Ն ՄԱ.ՅՐ ԵԿԵՂ.ԵՑԻՈՅ ՄՐԲՈՅ ԿԱ.Թ.ՕՂ.ԻԿԵ
Է.ԶՄԻՒԾՆԻ ՇՆՈՐՀ.Զ.Ա.Ր.Դ Տ. Ա.Ո.ՀԱ.Կ ԵՒ Տ. ԲՈ.ԲԳ.ԷՆ ԿԱ.Թ.ՕՂ.Ի-
ԿՈՍՍ.Յ ՏԱ.ՆՆ ԿԵԼԻ.ԿԻՈՅ, Ա.ՄԵՆԱ.Պ.Ո.ՏԻՒ ՊՈ.ՏՐԻ.Ա.Ր.ՔԻ ԵՐՈՒ.Ս.Գ.Լ.Մ.Ի Տ. Տ.
Թ.Ո.Ր.Գ.Ո.Մ Ա.Ր.Ք.ԵՊԻ.ՍԿՈ.ՊՈ.ՍԻ, Ա.ՄԵՆԱ.Պ.Ո.ՏԻՒ ՊՈ.ՏՐԻ.Ա.Ր.ՔԻ Կ. ՊՈ.Լ.Ս.Ո.Յ
Տ.Մ.Ե.Մ.Ր.Պ Ա.Ր.Ք.ԵՊԻ.ՍԿՈ.ՊՈ.ՍԻ, Ա.Ո.Ա.Զ.Ն.Ո.Ր.Դ.Յ. Ա.Ր.Ք.ԵՊԻ.ՍԿՈ.ՊՈ.Ս.Յ ԵՒ Ե-
ՊԻ.ՍԿՈ.ՊՈ.Ս.Յ, ՀՈ.ԳԵ.Խ.Ո.Ր ՀՈ.Վ.Ո.Ւ.Յ ԵՒ ՄՐ.Բ.Զ.Ն.Ա.Գ.Ո.Ր ՊՈ.Շ.Տ.Ո.Ն.Ե.Յ, Ա.ԶԳ.Ա.Յ.Ի
ՀԱ.ՍՏ.Ա.Տ.Ո.Ւ.Թ.Ե.Ո.Յ, ԿԵ.Դ.Ր.Ո.Ն.Ա.Կ.Ո.Ն Վ.Ա.Ր.Չ.Ո.Ւ.Թ.Ե.Ո.Յ ԵՒ ՀՈ-
Գ.Ա.Բ.Ա.Ր.Չ.Ո.Ւ.Թ.Ե.Ո.Յ ԵՒ ՀԱ.Մ.Յ.Յ ՄԻ.Ր.Ե.Յ.Ա. Ճ.Ո.Գ.Ո.Վ.Ր.Մ.Ի.Թ.Ե.Ո.Ն ՄԵ.Ր.Ո.Ւ.Մ,
ՀԱ.Ր.Ո.Զ.Ա.Տ Զ.Ո.Ւ.Ա.Կ.Ո.Յ ՄԱ.ՅՐ Ա.Թ.Ո.Ո.Ո.Յ Ո.Ղ.Զ.Ո.Յ ՀԱ.Յ.Պ.Ե.Տ.Ա.Կ.Ո.Ն ԵՒ ՕՐՀ-
ՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԻ.Ա.Ժ.Ն.Ա.Լ.Զ ՄՐ.Ո.Յ Տ.Ա.Զ.Ա.Ր.Է.Ս

Ապաքէն յայտ է Զեղ ամենեցուն սիրելեաց եղբարց Մերոց և զաւա-
կաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյս, թէ ի սոյն ամի լցաւ հազար հինգ
հարիւրամեայ տարեգարձ ոսկեղէն թարգմանութեան Սուրբ Գրոց ի հայ լեզու,
միոյն ի կարեւորազոյն եւ սքանչելի դործոց յէշս պատմութեան ազգիս: Զի
թարգմանութիւն Հնոյ և Նորոյ Կտակարանաց հիմն հաստատութեան եղեւ ի մեղ
վառաւոր յիշատակարան դպրութեան և շտեմարան ճոխութեան դասական լեզ-
ուիս հայոց, որպէս փարոս պայծառ, լուսաւորելով զճանապարհս յառաջադի-
մութեան և հոգեւոր ստեղծագործութեան դարուց ի դարս: Գիրք Սուրբք ի մայ-
րենի լեզու աղքիւրք յորդառատք հանդիսացան ոչ միայն ի զովացումն պատքեալ

հոգւոց հաւատացելոց, այլ և ճիշդաւորեցան ի նմանէ վատակք կենդանաբարք յոռոգումն անդաստանաց Եկեղեցւոյս ի բովանդակ մտաւոր կեանս Հայկազեանս Ազգի։ Որպէս առաջին երախայրիք Գիւտի Գրոց եւ ճգանց Ս. ՍԱՀԱԿՈՅ ՊԱՐԹԵԻԻ և ՄԵՍՐՈՊՈՅ ՄԱՆՈՅՈՅԻ և երանելի աշակերտաց նոցա՝ եղեւ նա կոթող յաւիտենական փառաց եւ պարծանք Ազգի Մերում յաչս քաղաքակիրթ ազգաց և բանասէր զիտնոց, յորոց և — Թագուհի Թարդմանութեանց — կոչեցաւ։

Ի ձեռն այսր եղելութեան մատչելի եղեւ ազգի մերում հաւատ լուսաւոր և վարդապետութիւն կենդանաբարք քրիստոնէական կրօնի, և որ առաւելն է նկարեցաւ ի մեզ պատկեր կենդանի անձնաւորութեան ՏԵԱՌՆ ՄԵԲՈՅ ԵՒ ՓԻՉԶԻՆ, ՑԻՍՈՒՍԻ ՔԻՄԻՍՑՈՍԻ, որ առաջնորդ և խրախոյս կենաց եղեւ ի դըժւարին պարագայս վիճակեալս Ազգի մերում յընթացս պատմութեան, առանց յուսահատութեան և լքման սրտի մղերով ի սրբազնն և ի բարձր ոլորտ կրօնական, հոգեւոր և մտաւոր կենաց, մամնակից առնելով յաւիտենական բարեաց, ի մշտնշենական աղբերէն կենդանութեան բղիսելոց։

Յանկութիւն և բաղձանք սրտի Մեր է սրել զդիտակցութիւն ժողովրդեան եւ Ազգիս յիշատակաւ մեծի զործոյն և տալ տոիթ վերազնահատութեան սըրբազն և մեծի պարզեւին Աստուծոյ, ի թանկազին ժառանզութեանս նախնեաց, արծարծելով զերախտազիտական զդացմունս եւ զսէր առ մեծ երախտաւորս ազգիս, առ երանելի դասս ասեմ սրբոց ԹԱՐԴԻՄԱՆՉՈՅ, զիսաւորութեամբ Մըրոցն ՍԱՀԱԿՈՅ ՊԱՐԹԵԻԻ եւ ՄԵՍՐՈՊՈՅ ՄԱՆՈՅՈՅԻ ։

Ուստի եւ Հայրապետական այսու կոնդակաւ յայտարարեմք զայս ամս ողջոյն տարի յորելինական, սկսեալ ի տօնակատարութենէ Մըրոց ԹԱՐԴԻՄԱՆՉՈՅ ներկայ տարւոյս մինչեւ ի նոյն տօն ի 1935 ամի, ի յիշատակ թարդմանութեան Սուրբ Գրոց։

Առ այս կարգեմք զԱմենապատիւ Պատրիարքն Ս. Սաղիմայ զՏէր Թորգոմ Արքեպիսկոպոսն որպէս զներկայացուցիչ Մեր եւ զգեկավար կազմակերպութեան զործոյս ի մէջ հաւատացելոց ի սփիւռս Արտասահմանի, հաստատելով զառանձին կերպոնական Յանձնաժողով ընդ նախազահնաւթեամբ իւրով և մասնակցութեամբ մի մի ներկայացուցչաց Շնորհազարդ Կաթողիկոսացն Տանն Կիլիկիոյ եւ Ամենապատիւ Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ, եղարց Մերոց։

Ազօթեմք առ Բարձրեալն օրհնել զյիշատակ Մըրոց ԹԱՐԴԻՄԱՆՉՈՅ և արդիւնաւորել զդործս Յանձնաժողովոյն զիսաւորութեամբ Ամենապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոսի Պատրիարքին Ս. Սաղիմայ, նուիրելոյ ի փառաւորութիւն անուան նոցա, ի պայծառութիւն Մըրոց Եկեղեցւոյ և ազգային դպրութեանց։

Շնորհք Տեառն եղեցի ընդ ամենեսեանդ, ամէն։

(Խոկականին վրայ ոսորազրուած է.)

Ի 1-ն Հոկտեմբերի 1934 ամի
Բատ Տումարիս ԱՅՉԳ

Ի Հայրապետութեան Մերում յԲ. ամի
Արարատեան Մայր Աթոռ. Ս. էջմիածնի
Ի Վաղարշապատ
Թ. 1076

ԽՈՐԷՆ Ա.

ԿՍԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԽՈՐԴԵՐ Ա.
ԵՊԻՍԿՈՎՈՎՈՍՎԱՐԵՏ
ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՆ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ԴՅԱԱ - 1932

ԽՈՐԵՎ ՇԱՄԱՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՒ ԵՒ 0.ՆՀ0.00.ՆԵԼԻ
ԿԱ.ՄՈՒ Ա.ԱՏՈՒՆՈՅ ԵԳԻՍԿՈՊՈԱ.ՊԵՏ ԵՒ ԿԱ.ԹՈԳ.ԼԿՈՍ Ա.ՄԵՆՈ.ՑՆ
ՀՈ.ՑՈՅ ԾՈ.ՑՐՈ.Գ-ՈՅՆ ՊՈ.ՏՐԻԱ.ՐՔ ՀՈ.ՄՈ.ԶԳ.Ո.ԿՈ.Ն ՆՈ.ԽՈ.ՄԵԾՈ.Ր Ա.ԹՈՈ.ՈՅ
Ա.ՐՈ.ՐՈ.ՏԵՈ.Ն Ա.ԹՈ.ԳԵԼ.Ո.ԿՈ.Ն ՄՈ.ՑՐ ԵԿԵՂ.ԵՑԻՈՅ ԱՐԲՈՅ ԿԱ.ԹՈՒ.Գ.ԼԿԵ
ԵԶՈՒԾՈՒՐ Ա.ՄԵՆՈ.ԳՈ.ՏԻՒ ՊՈ.ՏՐԻԱ.ՐՔԻ Ա.ԱՏՈՒԱ.ԺՈ.ԿՈԽ ՏԵՂ.ԵՈ.ՑՆ
ԱՈ.Գ.ԼՄՈ.Յ, ՏԵԱ.ՈՒ ԹՈՐԴ.ՈՄՈ.Յ Ա.ՐԵԵՊՈ.ՄԿՈՊՈՈՒ ԳՈՒՇԱ.ԿԵ.Ո.Ն, ՀՈ.ՐՈ-
ԶՈ.ՏԻ ՄՈ.ՑՐ Ա.ԹՈՈ.ՈՅ ԿԱ.ԹՈՒ.Գ.ԼԿԵ Ա. ԵԶՈՒԱ.ԾՆԻ ԵՒ ՀՈԳԵԾԻՆ ԵՒ ԱԲ-
ՐԵԼԻ ԵՂ.ՅՈՐ ՄԵՐՈՒՄ ԽԵԳՈ.Լ, Ի ՏԵՐ

Ընկալեալ Մեր զգուրիս Զեր, որ յ9-ն օպուտով տարւոյ ընդ համարաւ 3361-27, բարւով համարեցավ ի փառաւորութիւն անուան Մրցոց Թարգմանչացն ԱՍՀԱԿԱՅ ՊԱՐԹԵՒԽ եւ ՄԵՍՐՈՎԱՅ ՄԱՇՏՈՅԻ եւ երանելի աշակերտացն եւ ի յիշատակ մեծի տարեղարձի բարգմանորեանն Ա. ԳՐՈՅ ի հայ լեզու յայտարակել զողջոյն ամն, սկսեալ ի տօնակատարութեանէ Մրցոց ԹԱՐԴՄԱՆՉՈՅՆ ներկայ տարւոյ մինչեւ ի տօն ի 1935 ամի, յորելինական տարի :

Առ այս կարգեմք զջեզ ներկայացուցիչ Մեր ի սփիռս Հայութեան Արտասահմանի, եւ առաջարկեմք Սիրելուրեան Զերում հաստատել զառանձինն Յանձնաժողովը ընդ նախազանուրեամբ Զերով, մասնակցուրեամբ ներկայացուցաց Շնորհազարդ Կարուդիկիսացն Տաճն Կիլիկիոյ եւ Ամենապատի Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ, եւ կազմակերպել զօնակատարութիւն նոցա ի համայն սփիռս զառութահայուրեան, ընդ նշանական միութեան համայն Ազգիս, լեզուի, մատենագրուրեան եւ հաղափակրուրեան ամենայն Հոգեւոր սեղծագործուրեան :

Զեզ մնայ, ընդ Յանձնաժողովոյդ՝ կազմել զմանրամասնութիւն ծրագրի եւ արդիւնառութեան մեծի յոթելինական տօնիս, ըստ ցանկութեան Մերուն կատարելով զեկեղեցական, զդապրոցական եւ զգրական հանդէս, առնել զդասախոսութիւնս, հրատարակել զնին եւ զնոր ուսումնասիրութիւնս, նուիրեալս բարզմանութեան կամ մեկնութեան Ա. Գրոց, հրատարակել զնայագիտական

ժողովածուս, զձեռագիրս նախնեաց, և զհանրամաշչելի տերակս ի լուսաբանութիւն մեծի յորելինական տօնիր՝ վասն հաւատացեալ հօսին և ժողովրդեան:

Տամբ Զեղ զիրաւունս նաև ձեռնարկելոյ հանգանակութեան ի նրանուականից աշխատութեանց, մատնանելոց յայս կոնդակի եւ յայլ բարեսէր նպատակս :

Ունիմք հաղորդել զայտանէ և Նորհազարդ Եղբաց Մերոց Կարողի-կոսացն տանն Կիլիկիոյ և Սմենապատի Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ:

Մաղթեմ յԱսուծոյ տալ կարողութիւն Զեզ եւ Յանձնաժողովոյդ, կազմելոյ ընդ նախագահութեամբ ձերով, արդինաւորել զայս տօն մեծ յորեկինական ի բարգաւանումն ազգային դպրութեան եւ գիտութեան, ի փառաւորութիւն անուան Արքոց Թ.Ա.ՐԴ.ՄՈ.Ն.ՀԱ.Ց.Ն, ի պայծառութիւն Եկեղեցւոյ մերոյ արքոյ եւ իսկ եւ յեղբայրական զործակցութիւն բոլոր Եկեղեցեաց եւ հատուածոց հայութեանս որ ի սփիւռս :

Աղօթեցու հանապազ վասն հաստատութեան եւ պայծառութեան Հայաստանեայց Ա. Եկեղեցւոյն եւ վասն անդորրութեան եւ Եղանակութեան Աղջիս Հայոց:

1-6 Հոկտեմբերի 1934 ամի

(Խոկականից վրայ ստուգրուած է.)

Digitized by srujanika@gmail.com

וְאַתָּה תִּלְמֹذ

Ի Հայրապետութեան Մերում յէ. ամի
Արարատեան Մայր Առող. Ս. Էջմիածնի

ԿՐԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐԴԱՅԻՆ

Ե Վաղարշապատ

P. 1077

